

DATOS IDENTIFICATIVOS

Historia antiga universal

Materia	Historia antiga universal			
Código	002G251V01303			
Titulación	Grao en Xeografía e Historia			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Historia, arte e xeografía			
Coordinador/a	Reboreda Morillo, Susana María			
Profesorado	Reboreda Morillo, Susana María			
Correo-e	rmorillo@uvigo.es			
Web	http://faitic.uvigo.es			
Descrición xeral	A materia de Historia Aniga Universal impártese no 2º curso de Grao de Xeografía e Historia e está incluída no bloque de Historia Universal. Neste conxunto, cronoloxicamente, está a continuación da Prehistoria Universal, impartida no 1º curso e antes da Historia Medieval Universal, que se imparte neste mesmo curso. O seu cometido principal é achegar aos/as estudantes as principais características das primeiros estados que naceron e se desenvolveron fundamentalmente en Exipto e en Grecia, así como establecer elementos comparativos entre as distintas formas nas que se manifestou o poder en relación co territorio, a sociedade e a relixión.			

Competencias

Código	
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado coma non especializado.
C12	Conciencia crítica da relación entre os acontecementos e procesos actuais e o pasado
C16	Coñecemento detallado dun ou máis períodos específicos do pasado da humanidade
C20	Coñecemento da historia europea nunha perspectiva comparada
C22	Coñecemento da historia universal
D3	Capacidade de organización e planificación
D4	Comunicación oral e escrita no idioma propio

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Coñecemento da estrutura diacrónica da Historia		C12	
		C16	
		C20	
		C22	
Coñecemento dos conceptos principais da Historia xeral ou universal		C16	
		C20	
		C22	
Conciencia crítica da relación entre os acontecementos e procesos actuais e o pasado	A3	C12	D3
	A4		D4
Compromiso coa ética e responsabilidade social como cidadán e profesional.	A3		
	A4		

Contidos

Tema

Tema 1. Aspectos introductorios	1.1 Definición e límites da Historia Antiga 1.2. Conceptos e problemática 1.3. Os territorios e os seus límites cronolóxicos
Tema 2. As distintas formas do Estado nos respectivos territorios. Evolucións e límites	2.1. Exipto: O poder unipersonal e a unificación do territorio. As principais razóns das crisis 2.2. Grecia: Da Idade do Bronce á do Ferro. Da monarquía o sistema das poleis ou cidades-estado independentes
Tema 3. Sociedade e Relixión	3.1 Os principais grupos sociais de Exipto na antigüidade. 3.2 A cidadanía e outros grupos sociais na Grecia Clásica: Atenas e Esparta. 3.3. Introducción á relixión exipcia. 3.4. Introducción a relixión grega

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	21	28	49
Seminarios	12	27	39
Titoría en grupo	3	3	6
Traballos tutelados	3	13	16
Eventos docentes e/ou divulgativos	2	0	2
Presentacións/exposicións	4	7	11
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	1	2
Actividades introductorias	2	2	4
Probas de resposta curta	2	19	21
Outras	0	0	0

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Sesión maxistral	Exposicións dos aspectos máis relevantes dos contidos estruturados en temas e subtemas. As explicacións teóricas sempre estarán apoiadas en material gráfico e en textos relativos a Antigüidade
Seminarios	Os/as estudantes analiza de xeito individual o material entregado previamente, na maior parte dos casos serán textos antigos que fagan referencia a teoría impartida nas sesións maxistras. Trátase de realizar un debate sobre o mesmo, analizando esa fonte primaria. Así mesmo, deberán entregar un resumo das conclusións acadadas antes do mencionado debate.
Titoría en grupo	Aclaración de dúbidas sobre a materia, principalmente daquelas relacionadas co traballo individual e en grupo e coas análises dos textos literarios.
Traballos tutelados	A. En grupo: máximo dúas persoas, a escoller un tema relacionado cos aspectos da relixión de Exipto ou Grecia. B. Individual: Ensaio breve sobre personaxes singulares das culturas da Antigüidade
Eventos docentes e/ou divulgativos	Reservanse dúas horas para a asistencia a actividades de temática transversal organizadas dende o departamento de Historia, Arte e Xeografía e a Facultade de Historia.
Presentacións/exposicións	Un dos/as estudantes do traballo en grupo (a elección da docente) o expoñerá en aproximadamente 15 minutos.. O traballo individual se entregará en formato power point ou pdf.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Esta actividade está relacionada cos Seminarios, xa que deberán resolver a temática global á que se alude (título) e esquematizar os aspectos fundamentais
Actividades introductorias	Exposición e debate sobre os coñecementos previos dos/as estudantes sobre o temario a expoñer e aclaración dos aspectos básicos da materia.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Seminarios	A atención personalizada realizarase a través das titorías en grupo e/ou individuais e a partir das ferramentas propias da plataforma tem@. Consistirá na resolución por parte do profesorado de dúbidas sobre a materia e na revisión das materias xeradas nos Seminarios, nos Traballos tutelados e nas Presentacións/exposicións.
Titoría en grupo	A atención personalizada realizarase a través das titorías en grupo e/ou individuais e a partir das ferramentas propias da plataforma tem@. Consistirá na resolución por parte do profesorado de dúbidas sobre a materia e na revisión das materias xeradas nos Seminarios, nos Traballos tutelados e nas Presentacións/exposicións.
Traballos tutelados	A atención personalizada realizarase a través das titorías en grupo e/ou individuais e a partir das ferramentas propias da plataforma tem@. Consistirá na resolución por parte do profesorado de dúbidas sobre a materia e na revisión das materias xeradas nos Seminarios, nos Traballos tutelados e nas Presentacións/exposicións.

Presentacións/exposicións A atención personalizada realizarase a través das titorías en grupo e/ou individuais e a partir das ferramentas propias da plataforma tem@. Consistirá na resolución por parte do profesorado de dúbidas sobre a materia e na revisión das materias xeradas nos Seminarios, nos Traballos tutelados e nas Presentacións/exposicións.

Avaliación				
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Sesión maxistral	Esta proba escrita está unida a de resposta curta. Consistirán en preguntas concretas sobre a temática exposta na aula, tanto de carácter teórico como práctico. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Coñecemento dos conceptos principais da Historia xeral ou universal.	40	C16 C20 C22	D4
Seminarios	Análises e comentarios críticos das fontes que proporcionan o coñecemento da historia antiga: textos, iconografía e material arqueolóxico. Poderá completarse cun análise crítico dalgún documental visionado na aula. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Coñecemento da estrutura diacrónica da Historia. Conciencia crítica da relación entre os acontecementos e procesos actuais e o pasado.	20	C12 C20	D3 D4
Traballos tutelados	Dous traballos breves: 1. Individual ou en grupo, no que se analice un aspecto da relixión a elixir entre Exipto ou Grecia. Preferiblemente se exporá, senón, xustificadamente, poderá ser presentado por escrito 2. Individual. Breve ensaio que se entregará en formato presentación sobre un personaxe destacado da antigüidade de Exipto ou Grecia Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Coñecemento dos conceptos principais da Historia xeral ou universal. Conciencia crítica da relación entre os acontecementos e procesos actuais e o pasado.	5	C12 C22	D3
Presentacións/exposicións	As presentacións e exposicións relaciónanse cos traballos tutelados. O primeiro dun personaxe significativo de cada unha das dúas culturas expostas., entregarase en formato presentación. O segundo dun aspecto significativo da relixión será exposto por unha/un estudante a elección do/a docente. A cualificación será compartida. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Coñecemento dos conceptos principais da Historia xeral ou universal. Coñecemento da estrutura diacrónica da Historia.	5	C16	D3 D4
Probas de resposta curta	Esta proba escrita está unida á da Sesión maxistral. Consistirán en preguntas concretas sobre a temática exposta na aula, tanto de carácter teórico como práctico. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Coñecemento dos conceptos principais da Historia xeral ou universal. Coñecemento da estrutura diacrónica da Historia.	20	C16 C20	D4
Outras	En todas as actividades e probas que se inclúen na programación da materia, valorarase a participación activa do alumnado. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Conciencia crítica da relación entre os acontecementos e procesos actuais e o pasado. Compromiso coa ética e responsabilidade social como cidadán e profesional.	10	A3 A4	

Outros comentarios sobre a Avaliación

Os estudantes que se acollan á modalidade semipresencial poderán seguir a materia a través do Curso Virtual na plataforma de teledocencia Moodle, da Universidade de Vigo, que permitirá o acceso aos materiais precisos para a adquisición das competencias e consecución dos resultados da aprendizaxe, tanto nos seus contidos teóricos como prácticos. Especificaranse as metodoloxías docentes, as actividades de avaliación, xunto co calendario de entrega (presencial ou remota) que quedará claramente establecido. As actividades que requiran presencialidade serán substituídas por outras que permitan acceder á mesma porcentaxe da nota. O seguimento individualizado da participación do alumno a través das TIC farase a partir das ferramentas propias da plataforma (participación, estatísticas de acceso, realización de probas ou exercicios en liña, etc.). O estudante deberá cumprir os requisitos mínimos de presencialidade necesarios para a avaliación continua. Así mesmo deberá acudir ás probas que o/s docente/s dispoñan como imprescindibles. Todos os

estudiantes matriculados na materia teñen dereito a realizar os exames finais (Artigo 12 do regulamento deEstudiantes da Universidade de Vigo). Aqueles alumnos que non poidan acollerse á avaliación continúa, serán avaliados doscontidos do programa da materia mediante unha proba escrita, que suporá o 70% da nota final, e un traballo obrigatorio querepresentará un 30% desta.

Bibliografía. Fontes de información

- Beltran, F. y F. Marco: Atlas de Historia Antigua, Zaragoza, 1996,Â Â Depósito: OUR 51458
- Bravo, G.: Historia del mundo antiguo: una introducción crítica, Madrid, 2008,Â Â OUR 931 /719
- Gómez Pantoja, J. (coord.): Historia antigua (Grecia y Roma), Barcelona, 2003, OUR 931 /198
- Domínguez Monedero A.J. y J. Pascual: Atlas histórico del mundo griego antiguo, Madrid, 2006, OUR 931 /568
- Donadoni, S.: El hombre egipcio, Madrid, 1991,Â Â OUR 931 /287
- Fernández Prieto, F.J.: Historia antigua de Grecia y Roma, Valencia, 2005,Â Â OUR 931 /260
- García Moreno, L.Â et aliiÂ : Historia del mundo clásico a través de sus textos. I. Grecia, Madrid, 1999, OUR 931 /228 Â v.1
- García Moreno, L. et alii: Historia del mundo clásico a través de sus textos. II. Roma, Madrid, 1999,Â OUR 931 /228 Â v.2
- Gómez Espelosín, F.J.: Historia de Grecia en la Antigüedad, Madrid,Â 2011.
- Gómez Espelosín, F.J.: Historia de Grecia Antigua, Madrid, 2001, OUR 931 /152
- Iriarte Goñi, A.: Historiografía y mundo griego, Bilbao, 2011, OUR 930 /223
- Kemp, B.J.: El antiguo Egipto: anatomía de una civilización, Barcelona, 1996, OUR 931 /262
- Lara Peinado, F.(dir): Diccionario de instituciones de la antigüedad. Madrid, 2009,Â Â OUR 931 /770
- Sanmartin, J. y J.M. SerranoÂ Historia antigua del Próximo Oriente : Mesopotamia y Egipto, Madrid, 1998,Â Â OUR 931 /232
- Shaw, I. y P. Nicholson: Diccionario Akal del Antiguo Egipto, Madrid, 2004,Â Â Â OUR 931 /517
- Vernat, J.-P. (ed.): El hombre griego, Madrid, 1993,Â Â OUR 931 /236

Recomendacións
